

Rasmus Willig, Ph.d., lektor ved Institut for Samfund og Globalisering på Roskilde Universitet. Han er tidligere formand for Dansk Sociologforening. Har skrevet fast for dagbladet Information og er en af arkitekterne bag Politikens kritiker- og debattørskole.

Har skrevet (2007) *Til forsvar for kritikken*, (2009) *Umyndiggørelse og :* (2013) *Kritikkens U-vending*. Seneste bog (2016) *Afvæbnet kritik*. Alle på Hans Reitzels Forlag.

Har redigeret og skrevet introduktion til flere bøger. Heriblandt (2003) Axel Honneth, *Behovet for anerkendelse*, (2006) Axel Honneth, *Kamp om anerkendelse*, (2005) *Social patologier* (med Marie Østergaard) (2014) Hartmut Rosa: *Fremmedgørelse og acceleration*.

Se mere på www.rasmuswillig.dk

eller

følg med på Facebook/rasmuswillig

**Fra den kritiske attitude over den positive attitude til den resiliente attitude
(Læs: robuste)**

Fra flexicurity over flexploitation til flexisme

Fra medbestemmelse over medhør til medgørlig

Velfærdsstat

(Konkurrencestat)

Bæredygtig stat

Kirke

stat

marked

Konkurrencestaten udøver censur og internaliserer selvcensur ved at udstille de som stiller kritiske spørgsmål som konkurrencesvage. Det gøres ved hjælp af en række...

juridiske betænkninger (passiv) og en ny vejledning for offentlige ansattes ytringsfrihed

Kontraktlig styring af forskning (aktiv)

En "ny" offentlighedslov

En fremtidig "respektpakke"

Styringsteknikker (aktiv)

organisatoriske principper (aktiv)

retoriske og grammatiske teknikker (aktiv)

Det har flere konsekvenser

at offentlige ansattes ytringsfrihed kommer under et voldsomt pres, og at vi ikke længere kender til konsekvenser af de mange politiske reformer og besparelser.

at den demokratiske debat lider af et underskud og som konsekvens heraf, at politiske beslutninger hviler på et mangelfuldt grundlag.

at de demokratiske beslutninger mangler legitimitet i befolkningen, i de offentlige institutioner og blandt de berørte professioner.

at det psykiske arbejdsmiljø kommer under et voldsomt pres fordi de som udøver selvinspektion oplever signifikant form for negativ stressbelastning.

Lad os se nærmere på hvordan konkurrencestaten udøver censur og selvcensur

Styringsteknikkerne flytter skydeskiven. Nu er det ikke længere de strukturelle forhold som er objekt for kritik, men den enkelte organisation, afdeling eller individ. Herved udøves censuren.

De organisatoriske principper som fleksibilitet og omstillingsparathed flytter skydeskiven for kritik. Herved udøves censuren.

Nye retoriske og grammatiske teknikker, som patruljerer og sætter grænserne for adfærd i konkurrencestaten - og som efterlader en erfaringen af at det bedre kan betale sig at udøve selvcensur

"Med den negative attitude skulle du måske tage på wellness?"

"Negativitet avler negativitet"

"Du skal gøre op med dig selv og overveje om der ikke er noget i vejen i privatlivet"

"Du er da vist udbrændt"

"Det er altså kun dig, der mener at der er en konflikt"

"Skal du have hjælp til at prioritere dine arbejdsopgaver?"

"Behøver du at være en sådan betonsocialist?"

"Du behøver jo ikke at kunne lide dit arbejde"

"Er du ikke forandringsparat?"

"Du skal være glad for at du har et arbejde"

"Du er vist ikke helt fremme i skoen"

"Har du nogen ide til hvad vi skal gøre ved det?"

"Du er et brokkehoved"

"Hvad kan du selv gøre, for at få det bedre her?"

"Du skal jo heller ikke være her til evig tid"

"Hvis du er utilfreds, må du sige op. Ingen er uundværlige"

"Du må ikke se problemer, men udfordringer"

"Hvis du ikke er med, er du imod os"

"Hvad har du selv gjort?"

"Jeg tror snart vi skal have en samtale med HR, dig og mig"

"Er du helt sikker på at du er kommet dig efter din sidste stressperiode?"

"Du, hvordan går det på hjemmefronten?"

"Jeg kan ikke lige genkende det du siger"

"Har du forstået spørgsmålet"

"Vær glad for at du overhovedet har et job"

"Hvad er dit forslag? Hvad kan du gøre?"

"Parker nu lige dine hjemlige problemer ved døren, før du går ind"

"Hvis du ikke kan klare at arbejde her, bør du finde et andet arbejde"

"Ja, men det er jo et vilkår"

"Sådan er det jo alle steder"

"Det er noget vi er blevet pålagt"

"Det er bestemt andet steds. Det har vi ikke nogen indflydelse på"

"Sådan bliver det. Der er intet at gøre"

"Det er en virkelighed vi ikke har indflydelse på"

"Vi skal ikke bruge krudt på noget, vi alligevel ikke kan ændre"

"Forandringerne er kommet for at blive, så I kan ligeså godt vende jer til det"

"Det er jo et generelt problem, så det skal løftes et andet sted"

"Det er et grundvilkår. Det må vi affinde os med"

"Nu skal vi ikke gøre et større nummer ud af det"

"Du kommer med kritik og tjeklister hele tiden. Det er ikke rat for mig"

"Jeg vil jer kun det bedste. I giver mig bare ikke lov til at vise det"

"Den kritik vil jeg ikke stå på mål for. Det er jeres eget ansvar"

"Jeg vil gerne opfordre jer til at have tillid til, at jeg gør det bedste"

"Vær opmærksom på, at det bliver sagt på den rigtige måde"

"Vær opmærksom på, hvordan du får det sagt"

"Jeg hører hvad du siger og jeg tager det videre til den øvrige ledelse. Jeg kan ikke gøre mere. Vi må vente og se"

"Jeg hører hvad du siger, men det er ikke min oplevelse"

"Jeg høre hvad du siger, men det bliver ikke anderledes"

"Du må se det som en udfordring"

"Hør lige hvad du siger: du er ikke anerkendende"

"Nu har jeg hørt hvad I siger, så kan I godt gå"

"Jeg synes ikke jeg bliver mødt med anerkendelse fra din side"

"Jeg vil overhovedet ikke høre om problemer. Du skal komme med løsningsforslag"

"Der findes andre steder, hvor du kan finde anerkendelse for dit arbejde"

"Om du kan lide mig eller ej, så skal du være anerkendende"

"Nu skal du passe på med, hvad du gør til et problem"

"Nu står jeg og prøver at give jer noget ros – den synes jeg faktisk I skal tage imod"

"Jeg hører din kritik, men jeg kan ikke handle på den lige nu"

"Nu møder jeg dig helt åbent med anerkendelse"

"Nu arbejder vi ikke med problemer, kun med udfordringer"

- "Beslutningen er truffet højre oppe"**
- "Det kommer fra øverste sted. Det er ude af mine hænder"**
- "Har du overvejet at prøve med Sindsro-bønnen?"**
- "Du skulle ta' at arbejde med dig selv, f.eks. begynde på mindfulness"**
- "Det er bestemt ovenfra. I skal ikke brokke jer til mig"**
- "Kom nu, vær lidt rumlig" "Det kommer oppefra"**
- "Det er bestemt oppefra. Det er en skal-opgave"**
- "Kom med løsningsforslag, fremfor kritik"**
- "Nu skal vi altså prøve at være positive"**
- "Nu skal vi passe på vi ikke smitter hinanden ved negativ tænkning"**
- "Du taler tingene ned. Tal dem op"**
- "Du skaber en negativ stemning"**
- "Pas på vi ikke propeller det op"**
- "Negativitet avler negativitet"**
- "Vær opmærksom på hvordan du omtaler problemet, du smitter de andre"**

"Du skal være påpasselig med hvilket humør du møder ind med på arbejdet"

"Smil til verden og verden smiler tilbage til dig"

"Har I ikke noget positivt at sige?"

"Lad være med at være negativ, vær konstruktiv"

"Vi skal jo ikke tage sorgerne på forskud"

"Du skaber en negativ stemning. Det kan vi ikke være tjent med"

"Vi to må have faste ugentlige samtaler, for du er jo så negativ"

"Lad nu være med at tage problemerne på forskud"

"Du skaber en dårlig stemning ved den negative holdning – og dine kollegaer bliver kede af det"

"Forandring er positivt. Det er en udviklingsproces"

"Du har jo et ansvar for at skabe en god stemning som tillidsrepræsentant", "Og du er tillidsrepræsentant, så lige netop du burde gå foran med et godt eksempel og vær positiv"

"Jeg må holde den gode stemning, så jeg vælger at parkere den"

"Er glasset halvtomt eller halv fyldt?"

"Huske den positive historie"

"Enten er I med, eller også er I mod. Nu må vi se fremad og ikke være så bagstræberiske"

"Det er nye tider og dem må vi indordne os under"

"Tingene bliver jo ikke som i gamle dage"

"Det er ikke stenalderen vi lever i"

"Du er jo en dinosaur"

"Nu skal vi se fremad og ikke hænge os i fortiden"

"Det er jo kommet for at blive. Vi skal lære at elske det".

"Er det fra 1. Eller 2 verdenskrig, det du siger der?"

"Sådan er vilkårene, skal vi så se at komme videre?"

"De kan få det til at fungere andre steder"

"Jeg har talt med andre, der ser muligheder i det her"

"Jeg forstår ikke at dem der bliver ved med at brokke sig, bliver ved med at være her"

"Over på den anden afdeling kan de sagtens finde ud af det"

"I skulle vide hvor godt I har det. De har det meget værre andre steder"

"Er der andre der mener det samme, for jeg har ikke hørt noget"

"Nu skal du passe på ikke at blive overgearet"

"Nu skal vi ikke synke ned i en depressiv tilstand"

"Er du lidt af en hypokonder?"

"Du bliver så skinger"

"Nu skal det jo ikke blive en kollektiv psykose"

"Du har vist noget med frontallapperne"

"Du er som en have fyldt med ukrudt"

"Hold lige igen, det er jo evidensbaseret det jeg siger"

"Ja, men, vi skal jo kunne måle effektiviteten af jeres arbejde"

"Kan du ikke bare gøre det der virker"

"Det er politikerne, der har besluttet det"

"Ryst pelsen og kom videre"

"Det er godt, du fortæller mig det. Lad os så komme videre herfra"

"Nu må vi lige prøve det her af",

"Kampgeist hørte hjemme i 60'erne og 70'erne",

"Du er vist svær at stille tilfreds", "Hvor er du bare negativ"

"Tror du, du har fundet de vises sten"

"Skru ned for retorikken"

"Det mente du ikke"

"Det har du misforstået"

"Vi skal jo starte et sted"

"Vi skal nok finde en vej"

"Du må høre, hvad jeg siger"

"Du ser spøgelse alle vegne"

"Du bliver nødt til at rette ind"

"Der findes ikke problemer, kun udfordringer"

"Du skaber skræmmebilleder"

"Vil du udvikles eller afvikles?"

"Det er jo folks privatliv, der giver dem stress"

"Vi må gribe i egen barm"

"Så får du jo lidt motion"

"Du må blive bedre til at sige fra"

"Tænker, det skal vi ikke ha fokus på nu"

"Nu skal I tage jer sammen"

"Nu skal du passe på din vrede"

"Der er ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for noget"

"Har du sovet godt?"

"Så må du sige fra og kun gøre det, der bliver bedt om"

"Jeg synes også, det er svært, men det er jo de vilkår, vi må lære at leve med".

"Der er en mening med alting",

"Det er jo bare et arbejde",

"Du har vist været her for længe",

"Det er jo ikke besparelser, men budgettilpasninger",

"Nu skal du ikke blive for sentimental"

Der er specielt én sætning som varsler den tid vi går ind i – og den er...

**Fra den kritiske attitude over den positive attitude til den resiliente attitude
(Læs: robuste)**

Fra flexicurity over flexploitation til flexisme

Fra medbestemmelse over medhør til medgørlig